

FANTAZİ OYUNUNDAN DUYULAN HAZ Neden Çocuklar İçin Yazıyoruz?

Michael Ende

Almanca'dan çeviren: Çağlar Tanyeri Ergand

Neden çocuklar için yazıyoruz? Ele alacağım konu bu. Doğrusu ben yazınbilimci, pedagoğ, hatta uluslararası gençlik ve çocuk yazınına iyi bilen biri bile değilim. Bu nedenle söyleyebileceklerim genel-geçer olma savı taşımayıp, soruya yalnızca kişisel bir yanıt verecektir. Ayrıca deneyimli bir makale yazarı değil, öykü yazarıyım ben. Bu nedenle işe kısa bir öyküyle başlamama izin verin. Öykünün yaratıcısı ya da onu ilk kez kaleme alan kişi Alman yazar Gustav Meyrink.

DANSEDEN KIRKAYAK

Kocaman düz bir taşın üstünde, her güneşli gün, belli bir saatte kırkayağın biri dansedermiş. Değerli taşlardan yapılmış gibi duran bedeni ışıpta yanıp sönerken ve parıldarken, onun nasıl da başkasının beceremeyeceği bir incelikle kavisler ve sarmallar çizdiğini izlemek için diğer hayvanlar uzaklardan gelirlermiş. Onu izlemek büyük bir zevkmiş ve tüm hayvanlar onun sanatını ve inceliğini överlermiş. Ama kırkayak ünlü olmak ya da başkalarının hayranlığını kazanmak için dansetmezmiş. Dansına öylesine dalarmış ki, izleyicilerini fark etmezmiş bile.

Ve çok yakınlarda bir ağaç kökünün altında büyük ve şişman bir karakurbağa yaşıyormuş, bu karakurbağa kırkayağın yaptıklarına çok içerliyormuş. İster onun inceliğini ve ününü kıskandığından, ister dansetmek gibi anlamsız işlere karşı olduğundan, kırkayağın oyununu bozmaya karar vermiş. Ama tabii bu pek o kadar kolay değilmiş, çünkü karakurbağa diğer hayvanların kendisini azarlamasını ve kınamasını da istemiyormuş. Uzun uzun düşünmüş ve birgün aklına parlak bir fikir gelmiş. Kırkayağa şöyle bir mektup yazmış: Ey güzellikler sultanı; incelikli dansın, karmaşık kavislerin ve sarmalların ustası! Bense, hantal ve beceriksiz, sadece dört ayağı olan, ıslak, kaygan bir zavallıyım. Bu yüzden kırk ayağını birden, harika bir düzen içinde oynamayı beceren sana büyük bir hayranlık duyuyorum. Senden azıcık da olsa bir şeyler öğrenmeyi öyle çok isterim ki. Onun için söyle bana ey güzellikler sultanı, dansına başladığında önce soldan birinci, sonra da sağdan otuz dokuzuncu ayağını mı oynatıyorsun, yoksa soldan kırkıncıyla başlayıp, sağdan yirmi ikinciyle, sonra da soldan otuz birinciyle ve ardından sağdan yirmi dokuzuncuyla mı devam ediyorsun? Yoksa bunun tam tersini mi yapıyorsun? Sadece dört ayaklı, ıslak ve kaygan bir zavallıya nasıl yaptığını açıkla ki, değersiz bir sürüngen olan ben biraz incelik öğreneyim.

KAYNAK: *Universitas*, Haziran 1987, ss. 592-604.

32 METİS ÇEVİRİ , 1991 Bahar, sayı 15